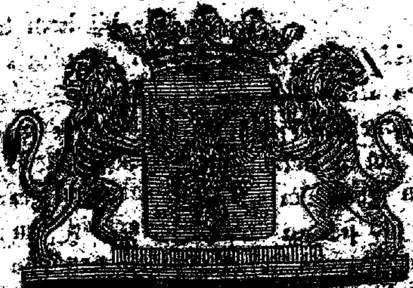
A°. 1838. No. 108.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 11 September.

Bij deze Courant behoort een Vervolg.

Verslagen der Gedeputeerde Staten.

UTRECHT.

De bevolking op den 1sten Januarij 1838 bedroeg 139,041 zielen; zij was gedurende 1837 met 1427 zielen toegenomen.

De opbrengsten van den landbouw waren over het algemeen voordeelig, de prijzen der bijzondere artikelen redelijk; sommige [illegible]. De [illegible] met de [illegible] van het Zuid-Amerikaansche [illegible] beantwoordden niet aan de verwachting; hetgeen men meent gelegen te zijn in het gebruik van zaad, in 1835 gewonnen, als zijnde het gevoelen, dat men [illegible] moet bezigen van het vorige jaar. — De tabaksbouw daarentegen is niet voordeelig geweest. Toenemende was de lust tot ontginning van woeste gronden binnen de provincie, en tot den aanbouw en de verbetering van woningen in bevorens dorre en schaars bewoonde streken. De proefnemingen met het Chineesche radijszaad hebben aanvankelijk wel aan de verwachting beantwoord, en de bouw van dat artikel zal verder worden uitgebreid; het is namelijk gebleken, dat de olie, van deze soort van zaad gewonnen, niet tot de droogende oliën behoort, en dus niet geschikt is om tot verwolie te dienen, maar welligt met meer vrucht zal kunnen worden aangewend tot sommige fabriekmatige gebruiken, vooral ook bij de wol- en garen-spinnerijen, waarbij het spoedig dikworden der olie hinderlijk is. Gunstig zijn ook de berigten omtrent de aankweeking van den witten moerbezie-boom, de opvoeding van zijdewormen en de zijdeteelt. De buitengewone koude van den laatsten winter had ten dien aanzien geen nadeel gedaan.

Eenigzins vreemd plaatst het verslag, steeds onder de rubriek *landbouw*, tusschen de zijdewormen en de Chineesche radijzen, de bevordering van drie kweekelingen van de rijks vee-artsenijschool, die hunne studiën volbragt hadden, tot vee-artsen, en van twee andere tot paarden-artsen. Het was voor het eerst, dat wij althans vee- en paarden-artsen onder de voortbrengselen van den landbouw vermeld vonden.

Onder de fabrieken, die bijzondere aandacht verdienen, en niet reeds bij vorige verslagen zijn vermeld, noemt men inzonderheid de geoctrooijeerde brandspuiten-fabriek en lederen slangenmakerij te Utrecht. De hier vervaardigd wordende brandspuiten, verschillen van die der oudere constructie daarin, dat zij het water in grootere hoeveelheid spoediger en hooger opwerpen. — De pannenbakkerijen en steenbakkerijen worden steeds met voordeel gedreven. De eerste hebben echter dit jaar op de laatstgemelde vooruit gehad.

Onder de rubriek *provinciaal bestuur* wordt bijzondere melding gemaakt van het archief der provincie, hetwelk in den laatsten tijd meerder aandacht heeft getrokken. De verzameling der stukken is zeer uitgebreid, de handschriften van het provinciaal archief alleen, die in het gouvernements-gebouw bewaard worden, bestaan uit ruim vijf duizend folio boekdeelen.

Onder de rubriek *plaatselijke besturen*, leest men, dat, ingevolge eener circulaire van den minister van binnenlandsche zaken, de plaatselijke besturen, op 's Konings last, door de gedeputeerden aangeschreven zijn, de [illegible] der wet van 1 Maart 1815, betrekkelijk de viering van zon- en feestdagen, [illegible].

De *instellingen van weldadigheid* [illegible] derzelver heilzaam doel beantwoorden; zij hebben nagenoeg dezelfde resultaten als [illegible] geleverd.

Onderwijs. Op 1°. Januarij van dit jaar bestonden er in de provincie 79 openbare scholen, 22 bijzondere der eerste klasse en 42 der tweede klasse, te zamen 143 scholen met 17,043 leerlingen. Bovendien 4 kostscholen en 23 dag- en kostscholen, te zamen met 740 leerlingen; en eindelijk, zegt het verslag, »verscheidene kinderscholen," alsof de andere scholen voor volwassenen waren ingerigt; en een aantal bewaarscholen.

Te Utrecht is eene tusschenschool opgerigt, bestemd voor kinderen, wier ouders of verzorgers, zonder uit openbare stads- of armkassen eenige bedeeling te trekken, echter niet vermogend genoeg zijn, om het gewone schoolgeld op de burgerscholen voor hunne kinderen te betalen. Het getal leerlingen op deze school bedroeg in Mei laatsleden 186 op de dagschool, en 27 op de avondschool. De vorderingen der leerlingen beantwoordden meestal aan de verwachting. De latijnsche scholen leveren, volgens het verslag, geene stoffe op tot bijzondere mededelingen. Op de hoogeschool te Utrecht bevonden zich, bij de laatste recensie, 451 studenten.

De gedeputeerde staten van Utrecht schijnen minder geneigd dan die van Gelderland, om onder de *geneeskunst-oefenaars* apothekers, droogisten enz. op te nemen. Men leest in hun verslag, dat hier en daar zoogenaamde [illegible] zich hadden veroorloofd de verloskunde uit te oefenen; »dit is [illegible] gelijk in het algemeen de kunstoefening, bij de wet verboden, welke nimmer eene andere strekking heeft, dan die schadelijk is voor de gezondheid en het leven der ingezetenen."

[illegible] de [illegible] aan de provincie in [illegible] verheft de gelukkige afloop van den ijsgang op de groote rivieren dankbare erkentenis. De dijken zijn niet alleen behouden gebleven, maar zelfs boven alle verwachting weinig of niet beschadigd. »Aangaande de gebrekkige waterlossing van de landen op den IJssel, zoowel onder Zuid-Holland als meer opwaarts onder deze provincie, veroorzaakt door de toenemende ondiepten en versmalling der rivier, hebben wij onze correspondentie met heeren gedeputeerde staten van Zuid-Holland voortgezet, en zijn er, ten gevolge daarvan, met de betrokkene polderbesturen onderhandelingen geopend nopens de bijdragen van hunnentwege in de kosten, welke eene eventuële uitdieping en verbreeding dezer rivier op haren vorigen stand zou kunnen hebben." Het is te hopen dat de correspondentie en de onderhandelingen spoedig een gewenscht gevolg hebben mogen.

Van krankzinnigen-huizen en gevangenissen geen woord in het verslag. Behooren deze inrigtingen niet tot de belangen der provincie?

RUSLAND.

St. Petersburg, 28 Augustus. Luidens de berigten uit verscheidene gouvernementen over den stand van het graan, zijn koude, stormen en droogte zeer nadeelig geweest voor het opkomen van het winterkoorn; nogtans hadden later warm weder en regenbuijen weder hoop gegeven op eenen beteren oogst dan men verwachtte.

DUITSCHLAND.

Aan de *Augsburger Allgemeine Zeitung* wordt uit Parijs geschreven: Reeds meermalen had ik sinds eenigen tijd aanleiding om te gewagen van de begunstiging, welke Duitsche wetenschap, Duitsche letterkunde en Duitsche kunst in Frankrijk beginnen te genieten. Een nieuw bewijs hiervan vindt men in de bepalingen, welke de minister van openbaar onderwijs zoo even vastgesteld heeft, betrekkelijk de gymnasiën en academiën. Voortaan zijn de levende talen een wezenlijk bestanddeel van het onderwijs aan de gymnasiën. Duitsch en Engelsch moet in alle scholen geleerd worden. Buitendien zijn aan de academiën van verscheidene groote steden, als Lyon, Straatsburg, enz., bijzondere leerstoelen voor buitenlandsche letterkunde ingesteld. Onder de voortschreden der laatste jaren, verdient de bovengenoemde inzonderheid opmerking; veel moet er nog ten dien aanzien aangevuld worden, maar de stap tot inniger bevriending met de wereld, die generzijds de Fransche grenzen ligt, is gedaan; en wij verheugen er ons van harte over. Niet de uit bijzondere oorzaken ontstaande, momentanele, voorbijgaande haat, is het, wat natiën vijandig maakt; maar de onbekendheid met elkanders wederzijdsche betrekkingen en wederzijdsche waarde, is de bedriegelijke grondslag, waarop haar tegenzin maar al te dikwijls rust.

PRUISSEN.

[illegible] *Staatszeitung* laat zich, betrekkelijk de Londensche konferentie, volgender wijze uit: Naar men verneemt, zou er zich geene stem doen hooren tot ondersteuning der belagchelijke aanspraken van België, opzigtens de grondgebieds-vraag: wel eene of twee ten voordeele van deszelfs reclamatiën wegens de schuld. Daarbij wordt tevens het uitzigt geopend, dat er, door middel van de af te dingen sommen, eene zaak te doen zijn zou, om aan het jonge koningrijk de te ontruimen streken te laten behouden; zoo dat men met een omweg bereiken zou wat regtstreeks niet te verkrijgen is.

Dusseldorp, 6 September. Naar wij vernemen, is het voorstel gedaan, met de in den loop van dit najaar zamen te komen algemeene vergadering der Dusseldorf-Elberfelder-spoorwegmaatschappij de opening van het gereedigde gedeelte, van hier tot Erkrath te verbinden, alle deelnemers [illegible] openingsrit uit te noodigen, en daar vele derzelve te [illegible] wonen, de directie der stoomboot-maatschappij tot eene [illegible] ring der prijzen, voor de bepaalde dagen [illegible] einde eene zoo talrijk mogelijke [illegible]

ITALIE.

Napels, 18 *Augustus*. De buitengewone werkzaamheid der policie is in de laatste dagen nog grooter geworden, zonder dat men weet wat eigenlijk het doel dier voorzigtigheids-maatregelen is. Op verscheiden plaatsen ziet men ongewone gendarmerie-wachten; de Toledo-straat met de belendende zijstraten wemelen dag en nacht van policie-agenten en gendarmes. De hoofdwacht heeft onlangs een bepaald bevel gekregen, om 30 passen in den omtrek niemand het stilstaan te veroorloven en den ganschen nacht door patrouilles uit te zenden. Verscheidene officieren, die dit bevel niet naauwkeurig genoeg nagekomen waren, zijn reeds met huis- en vesting-arrest gestraft.

ZWITSERLAND.

Tessin. Den 21sten Augustus moest er te Lugano in eerste instantie ten gevolge van een injurie-proces tusschen den voormaligen redacteur van den »Republikein," *Bianchi Giovini* en den ingenieur *Cajetan Ragutti* tegen den laatsten eene criminele aanklagt plaats hebben. In stede daarvan schimpte de daarmede belaste ambtenaar van het publiek ministerie, *Reali*, op *Bianchi*, den Republikein en de liberalen, en eindigde met den eisch, den eersten tot vijf jaren [illegible]. Toen liet het volk [illegible] ministerie!" hooren, en de zitting moest opgeheven worden. Den tweeden dag, toen *Bianchi* in zijn pleidooi door *Reali* in de rede gevallen en van nieuws gelasterd werd, brak de toorn des volks wederom los, zoo dat de president de zitting nogmaals sluiten moest.

ZWEDEN.

Stockholm, 24 *Augustus*. De drie oppositie-bladen, *Aftonbladet*, *Dagligt Allehanda* en *Freya* wedijveren in aanvallen, tegen den kanselier van justitie, den heer *Nerman*; behalven dezen en den hofkanselier von *Hartmannsdorf*, die het opzigt over de pers heeft, vervolgen zij nog een derden hoofdambtenaar, namelijk den heer *Skogman*, minister van financiën. — De assessor *Krusenstolpe* wordt niet meer zoo streng als vroeger te Waxholm bewaakt; hij wordt thans behandeld gelijk al de overige gevangenen, die wegens persmisdrijven veroordeeld waren.

Stockholm, 28 *Augustus*. Laatstleden zondag werden er in onze kerken dankzeggingen gedaan voor de gelukkige herstelling van Z. M. van deszelfs val van het paard.

ENGELAND.

Londen, 6 *September*. De koning der Belgen is gisteren avond op het paleis van Windsor aangekomen. Z. M. was verzeld van lord *Fornington*.

— Sir *James Anderson*, een Ier, te Ballevantcastle, heeft van de stoomrijtuig-maatschappij in Engeland eene bestelling voor 400 stoomrijtuigen ontvangen, waarmede men op gewone goede wegen bijna even snel als op spoorbanen reizen en groote lasten vervoeren kan. Het eerste dezer rijtuigen is reeds gereed en de proefreizen zijn voldoende uitgevallen. De uitvinder heeft een groot vermogen aan den bouw dezer rijtuigen besteed; 29 derzelve mislukten; eerst het 30ste werd met goed gevolg bekroond. De Ieren heffen dan ook in de *Times* over hunnen landgenoot de grootste lofspraak aan. Ook in Ierland zal deze uitvinding in praktijk gebragt worden.

— Mlle. *Grisi* heeft te Londen op éénen avond 60,000 fr. gewonnen; *Lablache* laat zich door de koningin één zangles met veertig guinjes betalen. *Laporte*, de directeur der Italiaansche opera te Londen, verdiende in een saizoen 50,000 p. st. De dames *Elssler* dansen te Londen op hoop van guinjes en banknoten, en Mlle. *Taglioni* kreeg voor éénen avond 1000 p. st. Eene andere danseres, Mlle. *Celeste*, die het moede is, in Engeland millioenen te winnen, heeft Europa verlaten om te Baltimore uit te rusten in een paleis, hetwelk zij er heeft laten bouwen, en dat in pracht en weelde, zegt men, zelfs koninklijke paleizen overtreft.

— Te Brandhis, in het graafschap Sutherland, is onlangs zekere *Donald M'kay*, in den ouderdom van 118 jaren, overleden. Hij was van eene voorbeeldige matigheid en had nimmer eenigen sterken drank genuttigd. In de laatste tijden zijner loopbaan handelde hij in vee.

FRANKRIJK.

Parijs, 6 *September*. De zaak van Zwitserland houdt voor het oogenblik de aandacht der staatkundigen geheel bezig, en moeijelijk meent men dat het voor uit te zien is hoe zij eindigen zal. Het *Journal des Débats* zegt heden in een betoog over deze aangelegenheid, dat geen der drie [illegible] voorgestelde ontwerpen van antwoord op de nota des hertogs de [illegible] bevredigen kan. Men hield het voor waarschijnlijk, dat [illegible] der commissie van den landdag, om den prins [illegible] te zijn en op grond [illegible] meerderheid van den landdag zal [illegible] in dit geval doen? Het *Journal* [illegible] bedreigingen: »Wij zullen doen, hetgeen ons regt [illegible]; wij verwerpen het denkbeeld niet, dat het gouvernement [illegible] neemt en Zwitserland door de wapenen dwingt;" doch het geloofbaarst, dat men tot dat uiterste zal moeten komen; Zwitserland zou voorzeker ten laatste naar wijzen en regtvaardigen raad luisteren.

Het *Journal des Débats* behelst heden ook de stukken, waarvan door den president van den landdag in de jongste zitting gewag gemaakt werd als bij hem te zijn ingekomen. Het belangrijkste dier stukken is de kopij der depêches van den heer *Molé* aan den gezant in Zwitserland, den heer *Montebello*, van den 14den Augustus gedagteekend. De minister beklaagt zich daarin over de taal, door sommige leden van den landdag opzigtelijk Frankrijk gevoerd bij de eerste discussie over de bekende nota, geeft den gezant in last om op nieuw het voorzittend kanton de onbestaanbaarheid van de houding des prinsen *Lodewijk* voor oogen te houden, die zich aan den eenen kant Zwitsersch burger noemt, om, onder beveiliging van dat schild, tegen Frankrijk ontwerpen te smeden, en zich aan den anderen kant Fransch burger noemende, zijne aanmatigingen op den Franschen troon zoekt te doen gelden. »Thans, dus vervolgt de heer *Molé*, is Frankrijk aan zich zelven verschuldigd om door zijne toegevendheid niet langer de kuiperijen van Arenenburg te dulden. Gij zult aan het voorzittend kanton verklaren, dat, wanneer Zwitserland, tegen verwachting, partij trok voor dengenen die zoo zeer Frankrijks rust bedreigt en de uitwijzing van *Lodewijk Buonaparte* weigerde, gij in last hebt om uwe passen te vragen."

Volgens de berigten van hetzelfde blad, uit Duitschland [illegible] September, dacht men aldaar, dat de landdag in de zitting van den volgenden dag geene uitspraak zou doen, maar zich zou adjourneren, opdat iedere kantons afgevaardigde nadere speciale instructien in de zaak zou bekomen. Welligt had men dan eenen buitengewonen landdag op het einde der maand te wachten.

Parijs, 7 *September*. Er is gisteren een koerier van Londen aan de Engelsche ambassade aangekomen en dadelijk naar Petersburg vertrokken. Men zegt, dat hij overbrenger is van gewigtige depeches, betreffende de Hollandsch-Belgische zaken.

— Aan den *Constitutionnel* wordt het volgende uit Lucern dd. 3 September geschreven: De landdag heeft met eene meerderheid van 15 kantons, besloten tot het gevraagde uitstel, op grond, dat vele deputatien te voren instructiën van hunne lastgevers dienen te vragen. Eene meerderheid van twaalf stemmen heeft dit uitstel tot den 1sten October bepaald.

— Eene telegrafische depeche uit Perpignan, heden avond ontvangen, meldt, dat het vonnis van den krijgsraad, die den generaal *Brossard* heeft veroordeeld, door den raad van revisie is gecasseerd. De zaak zal dus voor eenen nieuwen krijgsraad behandeld worden.

— In de haven van Toulon werden toebereidselen gemaakt om de afdeeling kanonneerbooten, die met de vaartuigen onder de bevelen van den schout-bij-nacht *Baudin* naar Mexico vertrekken zullen, voor het einde dezer maand gereed te doen zijn. — De korvet Caravane is reeds naar Mexico vertrokken.

BELGIE.

Brussel, 8 *September*. De verjaarfeesten onzer revolutie zullen dit maal met grooter ophef gevierd worden dan in vorige jaren. Op het gedenkteeken van het Martelaarsveld, door *Roelants* bewerkt, zal een kolossaal vrijheidsbeeld geplaatst worden, hetwelk door *Geefs* is uitgevoerd. Groote voorbereidselen worden er voor deze plegtige inwijding gemaakt, alsook voor die van het standbeeld des generaals *Belliard*, dat tegenover het Park zal geplaatst worden. Deze dubbele plegtigheid, gevoegd bij het gemakkelijk vervoer der ijzeren wegen, zal een groot aantal Belgische ingezetenen naar Brussel lokken.

— Wij kunnen eene aangename tijding aan onze tooneelminnaars mededeelen. De Heer *Albert*, onze eerste tenor, is voor het volgende jaar op nieuw geëngageerd. Zijn appointement zal tot op 25,000 fr. gebragt worden; dit jaar had hetzelve 20,000 fr. moeten bedragen, maar ten gevolge van een misverstand, of van de wijze waarop het contract was opgesteld, is zulks niet meer dan 18,000 fr. geweest, zoo dat de Heer *Albert* een verlies van 2000 fr. lijdt. Hetzelve zal hem evenwel in het volgende door de administratie vergoed worden, zoodat hij dan 27,000 zal trekken. Wij wenschen den directeur *Lemoigne* geluk, dat hij er in heeft kunnen slagen dien voortreffelijken zanger op nieuw te engageren.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, 9 *September*. Onder het opschrift: »*Zaak van Chalûs*," bevat het *Journal de la Haye* het volgende artikel:

»Verscheidene Fransche dagbladen hebben zich verwonderd [illegible] ons stilzwijgen, betreffende eene zaak, die [illegible] de openbare aandacht van geheel Europa [illegible].

»Van [illegible] tot nog toe het woord te [illegible].

»Om [illegible] den heer *Fabricius* te verdedigen? Maar [illegible] tegenover de hatelijke aantijgingen eener [illegible] en gewetenlooze drukpers, eene daadzaak te stellen, die veel luider spreekt dan een apologetisch dagblad-artikel? Zijne langdurige loopbaan van eer en regtschapenheid, en de achting van allen die hem kennen? Wat zouden wij van den heer *Fabricius* hebben kunnen zeggen, gelijkstaande met het vleijende en eervolle onthaal, hetwelk hij ontvangen heeft, van den kant des vorsten, wiens getrouwe dienaar hij zoo lang was geweest, en met de bijzondere onderscheiding, waarmede hij door onze prinsen, door 's konings ministers en door de leden van het korps diplomatiek te 's Hage behandeld wordt. Er heeft tot nog toe niets

aan de door den heer *Fabricius* verkregene voldoening ontbreken, en tot zelfs het vreugdegejuich der Belgische dagbladen en de onedele haat van den heer *Lehon* hebben er toe bijgedragen, om de braafheid, de bekwaamheid en de trouw te doen uitkomen, welke de heer *Fabricius*, in de uitoefening der hem door den koning opgedragen functiën, heeft aan den dag gelegd.

» Zoo er voor iemand, die redelijk en ter goeder trouw is, een nieuw bewijs noodig ware, dat de heer *Fabricius* het slagtoffer eener onwaardige zamenspanning is geweest, zouden wij de ordonnantie van *non-lieu*, door de raadkamer in de zaak van *Chaltas* gegeven, hier aanhalen. Men heeft slechts dit zonderlinge document te lezen, om zich te overtuigen, dat de goede trouw der regters verrast is geworden, en dat zij hunne meening gegrond hebben op stukken, blijkbaarlijk door *Chaltas* vervaardigd, met het doel om de lasteringen ingang te doen vinden, welke als voorwendsel tot verwijdering van den heer *Fabricius* uit Parijs moesten strekken.

» Wie is er, met het eenvoudigste gezond verstand begaafd, die geloof zal hechten aan het bestaan dezer soort van traktaat, gesloten, zegt men, tusschen den heer *Fabricius* en *Chaltas*, en waarbij, tegen geldelijke belooning, laatstgenoemde aan dezen zaakgelastigde stukken uit het Fransche kabinet zoude geven? Met welk doel worden door twee partijen de onderling gemaakte stipulatien op papier gebragt? Geschiedt dit niet om wederkeerig het middel te hebben om des noods elkander door den regter tot nakoming der verbindtenis te noodzaken? En men zoude gelooven, dat de heer *Fabricius*, die sedert 26 jaren de diplomatische loopbaan volgt, zelfs wanneer hij met *Chaltas* een mondeling traktaat gesloten hadde, strekkende om openbare ambtenaren te doen omkoopen en stukken uit eene der staats-administratiën te doen ontvreemden, er op bedacht zou zijn geweest om zijnen medecontractant in regten te kunnen vervolgen, wanneer deze zijne verbindtenissen niet mogt willen nakomen? Waarlijk deze list is al te lomp en het ware eene beleediging voor het verstand onzer lezers, om dezelve door nog meerdere redeneringen te willen bestrijden. Dit is overigens te minder noodzakelijk, daar wij thans geregtigd zijn om op de plegtigste wijze te verklaren, dat alle soort van overeenkomst of eenig ander stuk, aan de leden der raadkamer overgelegd als afkomstig van den heer *Fabricius*, ten doel hebbende om zich, door omkooping of ongeoorloofde middelen, staatspapieren te verschaffen, opzettelijk vervaardigd is hetzij door *Chaltas* zelven, hetzij door hen aan welken hij, in de tegen den heer *Fabricius* gerigte zamenzwering, ten dienste stond. Wij tarten hen, die zich niet geschaamd hebben om de eervolle Fransche regters, huns onwetens, aan dit bedrog medepligtig te maken en van hen een vonnis te bekomen op stukken, welke zij in hunne ziel en geweten wisten valsch en nimmer door den heer *Fabricius* noch met zijn goedvinden geschreven te zijn, om deze onze verklaring te logenstraffen, welke wij alle buitenlandsche dagbladen verzoeken, in het belang der waarheid wel te willen overnemen.

» En daar men toch wil, dat het *Journal de la Haye* zich bezig houde met deze zaak, die de deugdzame en onomkoopbare schrijvers van het *Journal des Débats* zoo levendig ontroerd heeft, verzoeken wij op onze beurt deze heeren, ons wel te willen kathegorisch antwoorden op de volgende vragen, die er toe kunnen bijdragen om voor het publiek in Frankrijk het oordeel, hetwelk men eindelijk daarover vellen zal, gemakkelijk te maken.

» Hoe komt het, dat een intrigant, reeds driemalen te voren wegens komplot, bedrog en roof veroordeeld, dat *Chaltas*, thans weder op vermoeden van misdaad gevat, door de regering geplaatst is geworden in een achtenswaardig huis van gezondheid, waar zelfs een pair van Frankrijk genoodzaakt was zich in gezelschap met dezen ellendeling te bevinden?

» Hoe komt het, dat het bedrag der kosten van onderhoud voor *Chaltas* aan den eigenaar van dit gesticht betaald zijn geworden, niet door het ministerie van justitie, maar door den heer de *Jussieu*, directeur van policie aan het ministerie van binnenlandsche zaken?

» Hoe komt het, dat, gedurende het verblijf van *Chaltas* in gemeld gesticht, deze zelfde [illegible] eene geheime zamenkomst van meer dan twee uren gehad heeft?

» Hoe eindelijk komt het, dat de vorige bediende van den heer *Fabricius*, die voor eenige maanden gepoogd had papieren van den minister te stelen, eenige dagen vóór deze poging in aanraking met dienzelfden directeur van policie is geweest?

» Voor het oogenblik zullen wij het hier laten berusten bij de vragen, welke wij aan de vrienden en beschermers van den heer *Lehon* hebben te rigten.

» Men verlangt ons het stilzwijgen te zien breken; zal men thans voldaan zijn?" (Hier laat het *J. d. l. H.* de bewuste ordonnantie van *non-lieu* volgen).

'sGravenhage, 7 *September*. In deze residentie zijn aangekomen de heeren [illegible] en *Ch. Lasrecan*, komende van Rotterdam en zich begevende naar Amsterdam, van wege de Fransche regering met eene bijzondere staat-huishoudkundige zending belast.

Rotterdam, 7 *September*. Eergisteren heeft alhier een zonderling voorval plaats gehad:

Op den 22sten Augustus jl. is alhier voor den civielen stand getrouwd een paar echtelingen van de Joodsche gemeente, en zijn op den 5den dezer maand kerkelijk ingezegend. Na eene, zoo men vermeent, vrolijke bruiloftsviering, welke tot des nachts ten drie ure geduurd heeft, naar huis terugkeerende, verwijderde zich de jonggehuwde echtgenoot al dadelijk en wierp zich uit een raam, van het achtergedeelte van het huis, in de gracht en schijnt de hem oogenblikkelijk toegebragte hulp geweigerd te hebben. Welke de oorzaak van deze zoo noodlottige gebeurtenis moge geweest zijn, zal waarschijnlijk wel een raadsel blijven.

Arnhem, 10 *September*. Men schrijft ons uit Parijs: Den 1sten dezer hadden er proefnemingen plaats met de verschillende machines van den heer *Journet*, ten behoeve van het maken van ijzeren wegen en kanalen; een groot getal onzer beroemdste mannen in wetenschappen en nijverheid woonde deze proef bij, die volkomen gelukt is. De hefmachine (*machine omnitolle* genaamd) kan 600 meters aarde tot eene hoogte van 12 meters opligten, met behulp van slechts 12 werklieden; terwijl, om zulks met den kruiwagen te bewerkstelligen, 240 werklieden zouden benoodigd zijn. Dit ontzaggelijk verschil verdient de aandacht van allen, die zich met ijzeren wegen bezig houden, en wenschen het publiek spoedig in het genot te zien van deze middelen van verkeer. Verschillende wetenschappelijke commissiën waren bij de proefneming tegenwoordig, en reeds heeft het Athenaeum der kunsten beslist, dat er eene copie van zijn rapport toegezonden zou worden aan den minister van openbare werken.

— Aan de belanghebbenden en liefhebbers der jagt, kunnen wij berigten, dat de opening derzelve, wat de provincie Gelderland betreft, bepaald is op Maandag den 17den dezer.

Vlissingen, 6 *September*. De oefeningen met de duikers-machine worden dagelijks in 's rijks dok te Vlissingen voortgezet; de manschappen, daartoe gebezigd, beginnen zich meer en meer met de doelmatige behandeling van dezelve, onder water, gemeenzaam te maken, en blijven een geruimen tijd op den bodem van het dok. Deze nuttige uitvinding belooft voor het onderzoek der schepen, onder water, den besten uitslag.

AMSTERDAM, den 9 September.

Beurs van 8 September.

Aan nieuwstijdingen ontbrak het heden geheel en al, en er werd, met uitzondering in Handelmaatschappij, waarin veel omging, in de andere Inlandsche effekten niet veel gedaan.

Ardoins waren door per duif ontvangen lagere noteringen van Parijs van gisteren, ruim $\frac{1}{8}$ pCt. flaauwer.

Prijzen ten $4\frac{1}{2}$ *uur.*

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $54\frac{1}{4}$; $101\frac{5}{16}$; Kansbiljetten $24\frac{5}{8}$; 4 pCt. Syndikaat $95\frac{1}{2}$; dito $3\frac{1}{2}$ pCt. $79\frac{7}{8}$; oude aandeelen Handelmaatschappij $169\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{4}$; 5 pCt. Oost Indië $99\frac{7}{8}$.

Spanje. Ardoins $18\frac{7}{16}$ gebleven, na op $18\frac{1}{16}$ geopend te zijn.

Effekten-Societeit van 9 September.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $54\frac{3}{16}$ à $\frac{1}{4}$; Kansbiljetten $24\frac{5}{8}$ met veel affaire.

Spanje. Ardoins $18\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$ gebleven met goede koopers.

Brazilië 82.

Mengelwerk.

De Amsterdamsche Kermis.

(Uit de *Bilder aus den Niederlanden*, von Louis Lax, 2 Bände, Aachen und Leipzig, J. A. MAIJER. Volgens de *Kölnische Zeitung*.)

Ofschoon dan ook de goede Hollander het gansche jaar lang het hoofd onder zijn schildpaddeksel houdt, en zich bezwaarlijk uit zijne vervelende rust laat wekken, zoo komt er toch een tijd, waarin de duivel in hem vaart en hij van louter vreugde met handen en voeten om zich heen slaat. Dan zwemt hij niet slechts in genoegens, maar plast er in rond, dat het schuim opspringt. Die hem in de kermis ziet, herkent hem niet meer, zoo veranderd is hij. Het flegma heeft, als eene zware last, de geringe vrolijkheid zoo neergedrukt, dat zij, gelijk zaamgeperste stoom, alle deksels verbrijzelt. Dan gaat het dol toe; en het is een geluk, dat zoo iets slechts eens in het jaar mogelijk is: een geluk voor beurs en [illegible] welig [illegible] gelijk [illegible] men niet meer op de [illegible] De kermis duurt te Amsterdam niet minder dan drie weken. De kolk, waarin zij beperkt is, beslaat slechts eene kleine oppervlakte, maar hij is diep, want hij neemt de gansche stad op, die er zich in stort. Haar middelpunt is de Botermarkt, waarheen eene der levendigste straten, de Kalverstraat, de *rue Vivienne* van Amsterdam, leidt. Gij zijt nog ver van de markt, maar pas op, dat gij niet reeds door de golvende menigte heen en weer geslingerd wordt; de straat is smal, en het volk haastig en niet beleefd. Hoe dat alles spoedt en loopt en jubelt! de bontste gedaanten door elkander. Matrozen in hun kort buis, den vernisten hoed, met linten er aan, scheef op het hoofd, en niet volkomen meer in evenwigt. Meisjes van alle soort, de stijve burger een vrouw en kind aan den arm, welke hij als eene zware trekschuit voortsleept; [illegible] de bontste verwarring, die men zien kan. Gelukkig is de straat [illegible] licht, en men weet ten minste waar men gaat. [illegible] avond en de dans begint eerst ten tien ure, of nog later. [illegible] tot dag geworden en alle man heeft den slaap [illegible] vast besloten het strijdperk niet voor [illegible] Daar komt een

[illegible] meiden aan, die de volle breedte der straat inneemt. Zingend en dansend vallen zij overmoedig op u aan, nemen u in hare midden en dwingen u, de straat af hare bacchantische rijen te volgen. Beproef het haren keten te breken, als u uw hoed en uw gezigt lief is. Gelukkig veroorlooft u ginds een hoek, haar te ontsnappen. Doch hier is eene straat gansch verstopt. Hoofd aan hoofd en lijf aan lijf zaamgepakt. Gij schuift en wordt geschoven, want achter u heeft zich weder een nieuw kluwen gevormd, dat haast heeft aan den eigenlijken sabbath, die zich ginds lustig uit de verte doet hooren, deel te nemen. Zulk een gedrang liep in Duitschland niet zonder frissche vechtpartijen, in Parijs of Londen niet zonder eene [illegible] verligting der zakken af. Het strekt den Hollander tot eere, dat beide hier slechts zeer zelden voorvalt. Men wil slechts genieten, de armste zoowel als de rijke, en ieder gunt den anderen zijne vreugd.

De dienstmeisjes hebben twee dagen of liever nachten der kermis ter hare beschikking, en zelfs voor de deernniswaardige schepsels, welke het in den loop des jaars niet gelukt is eenen tederen liefdeband te knoopen, is menschlievend gezorgd; en geheele kantoren verschaffen [illegible] tegen geringe betaling, voor den [illegible] in deze nood bijstand, [illegible] vrijgehouden wordt. [illegible] met *parapluus* kosten het dubbele. Een artikel der prijs-courant bepaalt dit uitdrukkelijk. Maar wie let in die dagen op geld? Men spaart slechts zoo lang, om alles in de jubelweek door te brengen. Men onthoudt zich alles, om slechts in dit karnaval niet te moeten rekenen. Het is ongeloofelijk, welke sommen hier op eens in vermaken opgaan, en menige verkooper leeft omgekeerd weder het gansche jaar van de winst dezer weinige weken.

Er komt eene opening, gij schept lucht. Als uit eene bom geschoten, wordt gij door de aandringenden op de markt, die troon- en feestzaal der kermis, geslingerd. Gij zijt er midden in en beroelt u, nog naauwelijks ter bezinning, of gij nog geheel zijt en niet eenige leden in de pers verloren hebt. Maar het geraas, dat u in de ooren schalt, wekt u uit uwe duizeling om u terstond weder op eene andere wijze te bevangen. De gansche groote plaats is bedekt met eene rij van tenten, waaruit de delste, razende muziek weergalmt, waaronder slechts trompetten en pauken herkenbaar zijn, terwijl uit de kroegen rondom de woeste kooren van raauwe matrozen-gorgels invallen. Het moet een bijzonder genoegen voor de bewoners van dat gedeelte der stad zijn, zich drie weken lang, nacht aan nacht, door dit helspectakel belegerd te zien. Onbegrijpelijk is het, hoe zenuwen deze steeds herhaalde aanvallen kunnen weerstaan.

Want voor den morgen worden deze tenten niet ledig, immer nieuwe toeschouwers worden door de bazuinen ingeroepen. [illegible] voor de [illegible] in die spellen geborgen. Daarbij is er [illegible] smaak, en men heeft kens waaraan den voorrang te geven, als men geen lust heeft in onverzadelijke haast alles in eens te smaken. Hier vindt men kunst en natuur ten schoonste vereenigd: wassen-beelden, panorama's, Chinesche en Japansche kabinetten; honden en apen, die kunsten vertoonen; gansche menageriën; paardenspellen, koorde-dansers, polichinellen. Den meesten toevloed heeft de paljas; voortdurend dringt zich een zwerm nieuwsgierigen voor zijne tent, achterlijken die niet meer binnen kunnen, en door de wacht moeten terug gedreven worden. Over het algemeen echter was het buiten die tenten schooner dan binnen, en de verschillende wijze, waarop men het publiek tot ingaan lokte, grappiger dan de voorstellingen zelven. Het vrolijkste was het in de houten-straten waarin voor den ligchamelijken mensch gezorgd werd.

Aan beide zijden stond kraam aan kraam, en in elke brandde een helder vuur, waarover eene dikke, meer dan rozenkleurige vrouw met opgeschorte mouwen wafels of *broedertjes* zat te bakken. Het vuur, dat door den nacht schittert, en bloedrood, inzonderheid op het gezigt der baksters, teruggekaatst wordt, en het sissen en spatten der boter zou aardig genoeg zijn, indien slechts niet de vetlucht zich zoo sterk over de geheele buurt verspreid had, dat men een ingewijdde zijn moet, om zich niet reeds bij het intreden in die dikke offerwolken meer dan verzadigd te gevoelen. Maar er zijn menschen, die in zulken heeten vetdamp eerst regt beginnen te leven, en het fonkelend oog van het *meisje* belooft aan haren *jongen* [illegible] verhooring, als hij haar zijn hart op een *bordje* [illegible]

Eene [illegible] koekkramen, en voor elke staat een zwaar blok. [illegible] is, op een spel, op eene loterij gemunt. [illegible] mes, en nemen aan met zoo [illegible] te hakken. Zijn er meerder noodig of is de koek [illegible] eenige centen; treffen zij het, zoo is de koek hun [illegible] hoort men het mes onafgebroken op het hout neervallen, [illegible] een stampmolen. Ook kunt gij niet voorbij, zonder dat [illegible] gens u verzoekt hen eens voor u te laten hakken. Zij weten wel, dat gij hun de winst niet zult afnemen, en met een paar stuivers komt gij vrij.

Iets zindelijker ziet het er in de wafelkramen uit, die afzonderlijk aan de hoeken staan. Het zijn de voorposten, en de meisjes, die daar hare waar roemen, ook alle *enfants perdues*. Grootendeels zijn het knappe Vriesinnen, frank en sterk gebouwd, blank van vel, die met veelbeteekenende oogen en haar vreemd doch aardig hoofdsieraad, brandende blikken onder de menigte werpen. De wafelmeisjes hebben hare lotwisselingen zoo goed als de *grisettes* van Parijs, en er zijn voorbeelden dat zij uit hare planken als voorname vrouwen in schitterende huizen ingeleid zijn.

Maar gij zijt moede van het rondslenteren en wilt naar bed. Het is reeds laat, zegt gij tot den Amsterdammer, die u vergezelt. »Laat?" antwoordt hij, en ziet u verwonderd aan. »Het is eerst één uur." Hij inderdaad schijnt iedereen dit voor vroegtijdig te houden, want het gedrang neemt niet af, de tenten zijn nog steeds vol, er wordt rondom nog gepraat en getrompet. In het paardenspel is het thans op zijn fraaist, maar ik wilde er heden niet in, en volgde mijnen leidsman, die mij de kermis van eene andere zijde toonen wilde, de kermis in huizen, de deftige vrolijkheid. Hij meende de nachthuizen, [illegible] die geen vensters hebben, en gevolgelijk slechts bij nacht kunnen worden gebruikt. Ook daarvan is een groote voorraad in onderscheidene soorten, van de onaanzienlijkste orde tot de laagste [illegible] De grootste daarvan heet Frascati en is van een' omvang, die bij het intreden in [illegible] ofschoon hij door rijen van banken, tafels en stoelen, [illegible] 500 menschen zeer gemakkelijk zetten kunnen, kleiner schijnt. Toen wij het portaal intraden, wilde ik reeds omkeeren, want ik meende de zaal geheel ledig te zullen vinden, zoo weinig geruisch hoorde men. Naauwelijks wij binnen traden, was er geen plaats te vinden. De aanwezigen vermaakten zich in stilte. Het was vol heeren en dames, doch tien Franschen hadden meer leven gemaakt dan die honderden. »Een pijp, mijnheer!" zeide de knecht, die ons vier, gelijk overal met eene pijp te gemoet kwam; dit en de telkens herhaalde roep: JAN, een kommetje! waren de eenige woorden, die de stilte afbraken. De vrouwen spraken slechts met de oogen, en de heeren zaten aan hunne pijpen gelijmd, en vierden met huisvaderlijke deftigheid de kermis, terwijl zij hunne verveling bijeen dan den en die in gezelschap genoten. Dikwijls was er [illegible] Er was een orchest, waarin zich eene zangeres liet hooren. Eene jonge persoon, die reeds op menig slagveld hare stem [illegible] en met bevenden adem de eene bravour-aria na de andere uitbulderde en steunde. Maar de toehoorders hadden, vermoedelijk uit dankbare waardering harer inspanning, welgevallen aan haar gevonden, en verbraken om harentwil zelfs hunne rust, en beloonden haar telkens met eene donderende goedkeuring. Er wordt veel muziek in Holland gedreven, en men geeft zich moeite er nog meer uitbreiding aan te geven, maar met de uitvoering wil het nog niet gaan. Daarin, gelijk in vele andere opzigten, zijn zij eene soort van Engelschen. Het gemeene volk in Nederland heeft geen zin voor de muziek; behalve den eenvoudigen [illegible] matrozen hoort men geene stem in het vrije. Wat *Frascati* is, zijn met geringe wijziging ook de *Mille Colonnes*, *Toontje* en andere. Lager houdt de welvoegelijkheid op. Ook daar is muziek. In enge, in den muur gewelfde gaten zitten misschien drie muziekanten, liederlijk gekleed, een paar violen, weemoedig door eene teringachtige fluit geaccompagneerd. De violen hebben den hoed schuins op het hoofd, eene pijp in den mond, en zien met een innig genoegen het spectakel aan, terwijl de fluit droevige gezigten trekt over de ontbering des tabaks, en zich de long uitblaast: een heerlijk stuk voor OSTADE.

Doch de oogen vallen u toe. Langer is het genoegen niet te dragen. Bedwelmd en zwaar van hoofd zoekt gij uwe woning; maar in bed ruischt het u nog in de ooren, en gij droomt van niets dan wilde beesten en brandende pijpen.

Aan de Redactie der Arnhemsche Courant. (1)

Amsterdam, 6 September 1838.

Zeedert eenigen tijd zijn uyt de kolonie Suriname verscheidene Negers (onlangs 14 te gelijk in eene groote boot) van Demerary gedeserteerd, waar zij zoogenaamd vrij worden. Veelvuldig zijn de klachten van de blanke inwoners dier kolonie, dat niet doelmatige maatregelen genomen worden, om het guarnisoen, thans naauwelijks 400 man, versterkt te zien, en fregatten, brikken of corvetten die diep gaan, verwisseld te hebben in schooners en canonneerbooten, waarmede men [illegible] kust komen kan, dat geen boot met Neger [illegible] kan. Maar men schijnt voor hunne [illegible] men intusschen zoo [illegible] behandelt, terwijl onze [illegible] *Courant* overloopen van betuigingen van [illegible] Nederlandsche gevoelens en allen den bom[illegible] verdient wel eens in uw blad opgesteekend te worden. Of zonden ook deze regels onder den titel revolutionair opposant [illegible] De schrijver beloofd zig dan ook geen [illegible], maar schroomt niet te voorspellen, dat, als men zoo voort gaat, de kolonie met rassche schreden naa den donder gaat.

C. T.

---

(1) Wij hebben het best geoordeeld, dezen brief, waarschijnlijk van een zeekapitein, letterlijk te plaatsen.

(*Zie verder het vervolg.*)

Vervolg van de
ARNHEMSCHE COURANT,
Van Dingsdag den 11 September 1838.

Aan de Redactie der Arnhemsche Courant.

Met genoegen las ik in de *Nederlandsche Staats-Courant*, dd. 23 Augustus jl. No. 199, een uit de *Middelburgsche Courant* overgenomen artikel, dat de landman P. J. GEELHOED in de gemeente Schoondijke, 4e district Zeeland, de bekende Engelsche *Stroo-Snijmachine*, bevorens door zwaren handarbeid bewogen wordende, op eene zeer eenvoudige wijze zoodanig heeft verbeterd, dat dezelve door een paard wordt in beweging gebragt, en in één uur tijds 60 bossen of 300 Nederlandsche ponden stroo, kan snijden, in snijlingen ter lengte van 7 strepen, terwijl door dezelfde machine, te gelijken tijd, de molen voor het snijden van mangelwortelen, paardepeen en aardappelen in beweging wordt gebragt, enz.

Noch zonder nu iets te willen te kort doen aan de kunde en verdienste van den Zeeuwschen landbouwer, den heer GEELHOED, vind ik mij echter verpligt, om, als Gelderschman, de eer van belangrijke uitvindingen, waaronder ik de onderhavige rangschik, voor te staan, en hier openlijk melding te maken, dat reeds in [illegible] den heer A. J. VERSTEEGH, een groot landeigenaar en voornaam landbouwer, tevens lid der staten dezer provincie en burgemeester van Zoelen, wonende op den Huize Teisterband te Kerk-Avezaath in de Neder-Betuwe, naar zijne eigene uitvinding, de bekende Engelsche stroo-snij-machine heeft doen verbeteren en inrigten, om, door behulp van den gewonen karnmolen met een paard bewogen te worden, dermate, dat daarmede in één uur worden gesneden 500 Nederlandsche ponden stroo, in snijlingen van 6 strepen, doch welker lengte men naar welgevallen door de inrigting der machine kan bepalen.

Deze geheele toestel, werd door den bekwamen molenmakers-baas W. HERTS te Wadenoijen, onder het toezigt van den heer VERSTEEGH, vervaardigd, het snij-werktuig, op den huize Teisterband geplaatst en in werking gebragt, hetwelk vervolgens door vele, in den landbouw belangstellende, en onder anderen door Z. Exc. den heer gouverneur dezer provincie, en den hooggeb. heer graaf van [illegible], destijds lid der provinciale staten van Gelderland, thans gouverneur van Overijssel, werd bezigtigd, terwijl deze inrigting door een aantal natuurkundigen, leden van het aldaar bestaande physisch gezelschap, is onderzocht, en, vooral om deszelfs eenvoudig zamenstel en spoedige werking, allerdoelmatigst is bevonden; terwijl sedert, van tijd tot tijd, de meest voorname landbouwers, in deze environs, eene zoodanige snij-machine hebben aangeschaft, zoodat men er reeds 14 in dezen omtrek telt, en er nog onderscheidene ter vervaardiging aan den gemelden molenmaker zijn besteld.

Het schijnt mij derhalve toe, dat wel de heer GEELHOED, even als de heer VERSTEEGH, allen lof verdient, opzigtens de belangrijke verbetering der bekende Engelsche stroo-snijmachine, maar dat de eer der *eerste* uitvinding en *eerste* in-werking-brenging niet aan den Zeeuwschen, maar wel aan den Gelderschen landbouwer toegekend behoort te worden.

Tiel, den 27sten Augustus 1838.

Een Gelderschman.

Advertentiën.

2°. Het ERVE, *Groot-Boevink*, mitsgaders de KATERSTEDE *Schuiseman* of *Scheidemanstede*, in de gemeente *Laren*, buurtschap *Groot-Dogteren*, ook met alle Onderhoorigheden; te zamen groot 38 Bunders, 48 Roeden en 80 Ellen.

3°. Eenige TIENDREGTEN, behoorende onder de zoogenaamde *Addekinkstiend* en verder.

Zullende de veiling der onderhavige goederen respective geschieden, zoo wel in *massa* als in *perceelen*.

Nadere informatiën, ook ten aanzien der veilconditiën, zijn te bekomen ten kantore van den Notaris *LULOFS*, voornoemd.

Mr. *M. J. VAN LÖBEN SELS*, Notaris, residerende te *Zutphen*, zal op Dingsdag den 25sten September eerstkomende bij inzet, en 14 dagen daarna, zijnde den 9den October (telkens des namiddags ten vier ure, in het Koffijhuis *het Zwijnshoofd*, binnen *Zutphen*) finaal verkoopen:

1°. Een kapitaal HUIS en ERF, staande en gelegen binnen *Zutphen*, in de Waterstraat, op den hoek der Bakkerstraat, gemerkt [illegible] bewoond geweest door wijlen den heer Mr. [illegible], voorzien van 12 meestal groote en behangen KAMERS, ruime KEUKEN met POMPEN, welingerigte KELDERS en een achter het Huis zich bevindende TUIN.

2°. Het ERVE de *Breede Rite*, gelegen in de Buurtschap *Empe*, gemeente *Brammen*; groot 15 Bunders, 42 Roeden en 70 Ellen.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris.

Krachtens daartoe door de Regtbank te *Arnhem* verleende authorisatiën, zal men, in het Logement *de Kroon*, te *Dieren*, op den 19den September 1838 bij inzetting, en op den 26sten September daaraanvolgende bij toeslag, beiden des middags ten 12 ure, ten overstaan van den te *Velp* residerenden Notaris *VON ROSENTHAL*, verkoopen:

1°. Een HUIS, ERF en TUIN, staande en gelegen in de Lagestraat, te *Dieren*, naast de Roomsch-Katholijke Kerk aldaar; Sectie E, N°. 113 en 114.

en 2°. Een HUIS, ERF en TUIN, waarin sedert vele jaren is, en alnog met goed gevolg wordt uitgeoefend eene SMEDERIJ, mede staande en gelegen te *Dieren*, aan den Straatweg; Sectie E, N°. 214 en 215.

Met vrachtvrije brieven nader onderrigt te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris.

De Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Gendringen*, is voornemens, om op Maandag den 17den September 1838, des morgens ten tien ure te beginnen, op den Huize *de Wildt* aldaar, VERKOOPING te houden van velerhande MEUBELEN en HUISRAAD, KOPER-, TIN-, IJZER-, GLAS- en AARDEWERK; voorts BOUW- en TUINGEREEDSCHAPPEN, KARREN, PLOEGEN, EGGEN; ook eene KOETSKAR, VISCHNETTEN, VISCHKAAR en AAK, en hetgeen verder zal worden aangeboden. — De goederen zijn op den 14den en 15den September van 10 ure voor- tot 3 ure na den middag, te bezien.

Rabais de 10 à 80 du cent.

F. Canongette libraire d'Amsterdam vient de déballer pour très peu de jours, Hôtel des Pays-Bas à Arnhem, un nouvel assortiment de livres Français, Italiens, Anglais, Espagnols, Allemands et autres de tous genres, papiers de Poste superfins de tous formats et de toutes couleurs, schrijfpapier in folio de 3 à 6 fl. la rame etc. etc. Pour le détail des ouvrages M. M. les Amateurs sont priés de visiter le magasin ou de consulter le nouveau supplément *au catalogue.*

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienst tusschen Rotterdam Arnhem, Dusseldorp en Keulen.

[illegible] de Maand *September* 1838.

Van [illegible] den 11, 13, 14, 16, 18, 19, 21, 23, 24, 26, 28 en [illegible]

Van *Arnhem* naar [illegible] 24, 25, 27, 29 en 30, des [illegible]

Van *Arnhem* naar *Keulen*, den 12, [illegible] en 29, des morgens ten 7 ure.

Van *Keulen* naar *Dusseldorp* en *Arnhem*, den 14, 19, 24 en 29, des morgens ten 7 ure, en den 11, 16, 21 en 26, des avonds ten 6 ure.

Van *Dusseldorp* naar *Arnhem*, den 17 en 27, des morgens ten 8 ure; den 12, 14, 19, 22, 24 en 29, des morgens ten 10 ure, en den 11, 16, 21 en 26, des avonds ten 9 ure.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam*, den 12, 13, 15, 17, 18, 20, 22, 23, 27, 28 en 30, des morgens ten 9½ ure, en den 25, des morgens ten 5 ure.

De Directie der

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ,

waarvan de Zetel te *Deventer* gevestigd is, heeft de eer te berigten, dat de Vaart hunner *IJzeren Booten* voorloopig bepaald is:

Dienst Amsterdam en Kampen.

Het Stoomschip ADMIRAAL VAN KINSBERGEN,

Kapitein H. WERFF,

te beginnen met Zondag den 9den September 1838,

Vertrekt van *Amsterdam* naar *Kampen*	iederen	Zondag	's morg. ten 5 uur.
» » » »	»	Dingsdag	's morg. ten 6 uur.
» » » »	»	Woensdag	's morg. ten 6 uur.
» » » »	»	Donderdag	's morg. ten 6 uur.
» » » »	»	Vrijdag	's morg. ten 6 uur.
» » » »	»	Zaturdag	's morg. ten 6 uur.
» » *Kampen* naar *Amsterdam*	»	Zondag	's midd. ten 12 uur.
» » » »	»	Dingsdag	's midd. ten 1 uur.
» » » »	»	Woensdag	's midd. ten 1 uur.
» » » »	»	Donderdag	's midd. ten 1 uur.
» » » »	»	Vrijdag	's midd. ten 1 uur.
» » » »	»	Zaturdag	's midd. ten 1 uur.

Dienst Amsterdam en Keulen.

Het Stoomschip DRUSUS,

Kapitein J. BROUWER,

te beginnen met Zondag den 9den September 1838,

Vertr. van *Kampen*	naar *Arnhem*	iederen	Zondag	's midd. ongev. ten 12 uur.
» *Arnhem*	» *Keulen*	»	Maandag	's morgens ten 5 uur.
» *Keulen*	» *Zutphen*	»	Woensdag	's morgens ten 5 uur.
» *Zutphen*	» *Kampen*	»	Donderdag	's morgens ten 7 uur.
» *Kampen*	» *Zutphen*	»	Donderdag	's midd. ongev. ten 1 uur.
» *Zutphen*	» *Kampen*	»	Vrijdag	's morgens ten 7 uur.
» *Kampen*	» *Deventer*	»	Vrijdag	's midd. ongev. ten 1 uur.
» *Deventer*	» *Kampen*	»	Zaturdag	's morgens ten 6 uur.
» *Kampen*	» *Zutphen*	»	Zaturdag	's midd. ongev. ten 1 uur.
» *Zutphen*	» *Kampen*	»	Zondag	's morgens ten 7 uur.

Nadere informatiën bij de *Directie* en ten Kantore van Heeren *Agenten*.

STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ *van den Neder- en Middel-Rijn*,

gevestigd te Dusseldorp.

Dienst tusschen Mentz en Rotterdam.

De uitmuntend fraaije en snelvarende Stoombooten dezer Maatschappij, met machines van lage drukking en 80 tot 90 Paardenkracht, varen dagelijks

tusschen Dusseldorp en Mentz.

De uren van afvaart zijn:

Rijn-opwaarts van	*Dusseldorp*,	ten 11	ure des	avonds.
» » »	*Keulen*,	» 7½	» »	morgens.
» » »	*Bonn*,	» 10½	» »	»
» » »	*Coblentz*,	» 7	» »	»
Rijn-afwaarts »	*Mentz*,	» 6	» »	»
» » »	*Coblentz*,	» 11	» »	»
» » »	*Bonn*,	» 2	» »	namiddags.
» » »	*Keulen*,	» 4	» »	»

De Booten, die den Rijn opvaren, overnachten in *Coblentz* en *Mentz* en keeren van *Mentz* in éénen dag naar *Dusseldorp* terug.

De des Maandags en Donderdags van *Mentz* te *Dusseldorp* aankomende Booten, zetten denzelfden avond, ten 11½ ure, de reis voort naar *Rotterdam*, alwaar zij den volgenden dag bij tijds aankomen en met de des Woensdags en Zaturdags van *Rotterdam* naar *Londen* afvarende Stoombooten van de General-Steam-Navigation-Compagny, direct correspondeeren.

Van *Rotterdam* varen deze Booten elken Woensdag en Zaturdag morgen, binnen twee dagen, naar *Dusseldorp*, zoo ook verder naar *Mentz*, en tusschen liggende plaatsen, op de boven aangehaalde wijze.

De vaart naar *Rotterdam* en terug geschiedt, zoo lang dit de waterstand gedoogt, over *Arnhem*.

Bij directe inschrijvingen tot *Londen*, zijn de vrachtprijzen [illegible] minder.

Nadere berigten zijn te bekomen bij den Ondergeteekenden.

Arnhem, den [illegible]

De Agent
C. W. BALCK.

DE NEDERLANDER.

Postwagen-Onderneming.

Ten gerieve van het geëerd Publiek, zullen de Diensten dezer Onderneming, te beginnen met den 10den dezer maand, te *Arnhem* afrijden en aankomen in het Logement *de Zon*, bij de Heer *HAAS*; voor de aanneming van Goederen, zal het kantoor ook gehouden worden bij den Heer Directeur *W. CNOPIUS*, in de Weverstraat aldaar.

Utrecht, den 5den September 1838.

De Ondernemers,
J. VAN BEUSEKOM, Ez., en Comp.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.